

dr Tomasz Maślanka
Katedra Finansów Przedsiębiorstw UEK Kraków

mgr Iwona Mazur-Maślanka
Katedra Rachunkowości Finansowej UEK Kraków

Porównanie wskaźników płynności polskich oraz czeskich przedsiębiorstw przetwórstwa przemysłowego w podziale na mikro, małe, średnie oraz duże podmioty gospodarcze

Wstęp

W niniejszej publikacji zaprezentowano kształtowanie się wskaźników płynności finansowej w polskich oraz czeskich przedsiębiorstwach przetwórstwa przemysłowego dokonując ich podziału na mikro, małe, średnie oraz duże podmioty gospodarcze. Zaprezentowane analizy zostały sporządzone w oparciu o dane finansowe przedsiębiorstw zaczerpnięte z bazy danych *Amadeus* za lata 2006 – 2014.

Wskaźniki płynności w podziale na mikro, małe, średnie oraz duże przedsiębiorstwa

Dokonując analizy kondycji finansowej przedsiębiorstwa wyznaczone wskaźniki analityczne porównuje się w czasie oraz do wartości normatywnych, pożądanych (planowanych) lub do wskaźników oszacowanych dla innych przedsiębiorstw [Stępień i Kasperowicz-Stępień 2007; Stępień 2008, s. 87]. W przypadku wskaźników płynności finansowej w literaturze przedmiotu odnajdujemy zalecane poziomy tychże mierników, najczęściej jednak bez uwzględnienia specyfiki działalności¹ czy wielkości przedsiębiorstwa. Rozważania dotyczące normatywnych wartości wskaźników płynności

¹ Dla banków czy zakładów ubezpieczeń przyjmuje się inne zalecane poziomy mierników w analizie finansowej [Jonas 2016].

można odnaleźć w innych publikacjach jednego ze współautorów niniejszej analizy, w związku powyższym nie będą tutaj powtarzane [Maślanka 2014, Maślanka 2015].

W literaturze międzynarodowej rzadko można znaleźć badania dotyczące różnic w wartościach wskaźników w zależności od kraju pochodzenia jednostki. K. Grabiński przedstawia obszerną analizę w tym zakresie, wskazując, że wartości wskaźników finansowych są uzależnione od lokalizacji danej jednostki, kontekstu kulturowego oraz znaczenia rynku kapitałowego w danym kraju [Grabiński 2013]. Ponadto jak wskazują K. Grabiński i M. Kędzior [2007] zróżnicowanie wartości wskaźników jest również uzależnione od regulacji rachunkowości na podstawie których jest ono sporządzone. W swoich badaniach wskazują oni, że zmiana regulacji rachunkowości z polskiej ustawy o rachunkowości na Międzynarodowe Standardy Rachunkowości / Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej może wpłynąć na wartości wskaźników finansowych. Powyższe badania były prowadzone w większości przypadków na podstawie dużych jednostek.

Znacznie rzadziej w publikacjach na temat analizy ekonomiczno-finansowej można odnaleźć rozważania dotyczące różnic pomiędzy wskaźnikami, zależne od wielkości badanego podmiotu gospodarczego. Wielkość przedsiębiorstwa (to jest podział na mikro, małe, średnie oraz duże jednostki gospodarcze) jako czynnik kształtujący wskaźniki płynności finansowej uwzględnili przykładowo: G. Michalski [2005, s. 55-65], D. Zawadzka [2009], T. Maślanka [2016]. O wpływie wielkości podmiotu na strukturę źródeł finansowania przedsiębiorstwa (między innymi na zadłużenie) traktuje przykładowo publikacja K. Łach [2016].

Przywołane powyżej publikacje wskazują, iż wraz ze wzrostem przedsiębiorstwa wskaźniki płynności (zarówno bieżącej jak i podwyższonej) najczęściej ulegają obniżeniu. Fragmenty wyników badań współautora niniejszej publikacji dotyczące polskich przedsiębiorstw ogółem zaprezentowano w tablicach poniżej [Maślanka 2016].

Jak można zauważyć, analizując przedstawione tablice, wartości średnie wskaźników bieżącej płynności finansowej znacząco różnią się w zależności od wielkości badanego przedsiębiorstwa – przykładowo wśród przedsiębiorstw dużych w roku 2014 wartość średnia wskaźnika płynności wyniosła 1,71 natomiast w grupie mikro podmiotów – 3,43. Mniejsze rozbieżności mają miejsce w przypadku porównywania wartości mediany powyższej miary (odpowiednio wynoszą one: 1,42 oraz 1,83).

Tabela 1. Porównanie wartości średniej wskaźnika bieżącej płynności ze względu na wielkość badanych przedsiębiorstw - Polska

Wyszczególnienie	2006	2010	2014
Przedsiębiorstwa duże	1,47	1,53	1,71
Przedsiębiorstwa średnie	1,56	1,71	2,00
Przedsiębiorstwa małe	1,91	2,19	2,63
Przedsiębiorstwa mikro	2,43	2,85	3,43
Ogółem	1,79	2,07	2,42

Źródło: [Maślanka 2016]

Tabela 2. Porównanie wartości mediany (decyl 5) wskaźnika bieżącej płynności ze względu na wielkość badanych przedsiębiorstw - Polska

Wyszczególnienie	2006	2010	2014
Przedsiębiorstwa duże	1,27	1,28	1,42
Przedsiębiorstwa średnie	1,31	1,35	1,47
Przedsiębiorstwa małe	1,48	1,54	1,72
Przedsiębiorstwa mikro	1,56	1,57	1,83
Ogółem	1,41	1,47	1,63

Źródło: [Maślanka 2016]

Próba badawcza i zastosowane metody badawcze

Przedstawiona analiza została przeprowadzona w oparciu o dane finansowe przedsiębiorstw reprezentujących przetwórstwo przemysłowe (sekcja C), to jest podmiotów z działów 10 – 33 według Polskiej Klasyfikacji Działalności. Dane do analizy pozyskano z bazy danych *Amadeus*.

Zaprezentowane badania dotyczą analizy płynności finansowej przedsiębiorstw w Polsce oraz Czechach. Badaniami objęto podmioty z sekcji przetwórstwo przemysłowe. W analizie wykorzystano następujące wskaźniki:

- wskaźnik bieżącej płynności = $\frac{\text{aktywa obrotowe}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe}}$,
- wskaźnik podwyższonej płynności = $\frac{\text{aktywa obrotowe} - \text{zapasy}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe}}$.

Dla analizowanych wskaźników wyznaczono poszczególne decyle ukazujące poziom miernika w badanej grupie przedsiębiorstw. Równocześnie z decylem piątym (średkowa wartość wskaźnika) wyznaczona została dla porównania średnia wewnętrzna (z pominięciem 5% skrajnych wartości analizowanego wskaźnika).

Po przeprowadzonej wstępnie selekcji oraz podziale jednostek na mikro, małe, średnie oraz duże podmioty, analiza objęła informacje finansowe 11 901 polskich oraz 21 755 czeskich przedsiębiorstw. Podziału przedsiębiorstw dokonano w oparciu o

kryteria przynależności zaprezentowane w Załączniku I do Rozporządzenia Komisji (WE) 800/2008.

Konieczność selekcji danych wynikała z prawdopodobnych nieścisłości jakie pojawiły się w bazie danych, polegających przykładowo na pojawieniu się ujemnych wartości poszczególnych pozycji bilansowych (ujemne wartości w bilansie podmiotu gospodarczego mogą pojawić się jedynie wśród kapitałów własnych). Po zidentyfikowaniu powyższych problemów dane finansowe przedsiębiorstwa, którego ta sytuacja dotyczyła zostały usunięte z analizowanych zestawień, ze względu na ich niską wiarygodność.

W kolejnym kroku dokonano podziału analizowanych przedsiębiorstw przetwórstwa przemysłowego ze względu na ich wielkość na mikro, małe, średnie oraz duże podmioty gospodarcze. Przy podziale przedsiębiorstw zastosowano kryterium wielkości zatrudnienia oraz wielkości obrotów ogółem. Ze względu na wyrywkowe dane dotyczące zatrudnienia podziału polskich przedsiębiorstw dokonano w oparciu o dane finansowe z roku 2009 w którym to roku informacja o zatrudnieniu był w bazie najpełniejsza. W przypadku czeskich jednostek podziału dokonano w oparciu o dane z roku 2010.

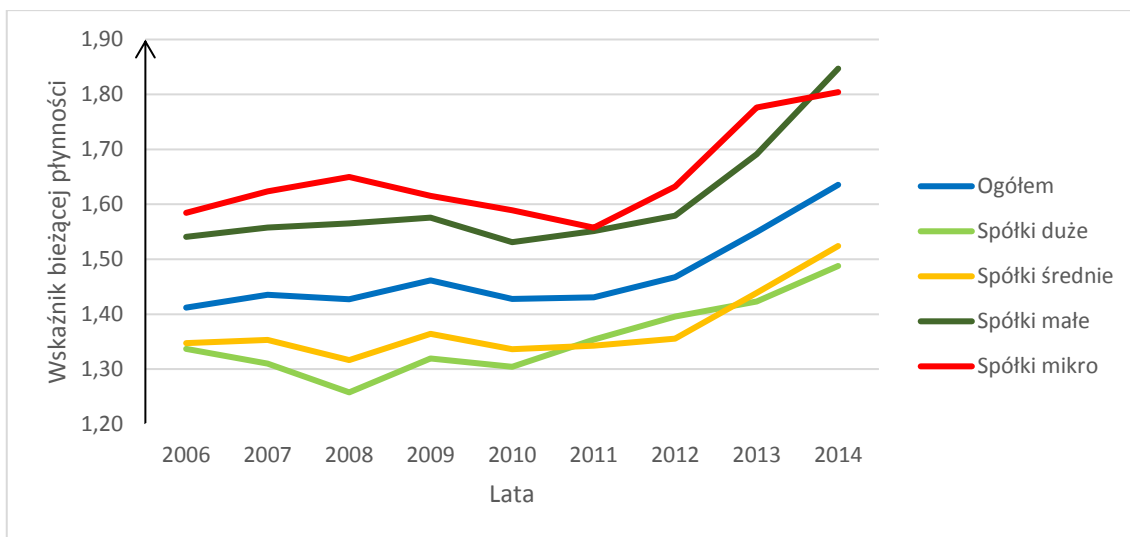
Wskaźniki płynności – polskie przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego

W pierwszej kolejności (w tabelach 3 – 4 oraz na wykresach 1 – 2) przedstawiono kształtowanie się wartości mediany wskaźników bieżącej oraz podwyższonej płynności finansowej w polskich przedsiębiorstwach przetwórstwa przemysłowego z uwzględnieniem ich podziału na mikro, małe, średnie oraz duże podmioty gospodarcze.

Tabela 3. Wskaźnik bieżącej płynności w polskich przedsiębiorstwach przetwórstwa przemysłowego w przekroju na mikro, małe, średnie oraz duże podmioty gospodarcze

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ogółem	1,41	1,44	1,43	1,46	1,43	1,43	1,47	1,55	1,64
Spółki duże	1,34	1,31	1,26	1,32	1,30	1,35	1,40	1,42	1,49
Spółki średnie	1,35	1,35	1,32	1,36	1,34	1,34	1,36	1,44	1,52
Spółki małe	1,54	1,56	1,57	1,58	1,53	1,55	1,58	1,69	1,85
Spółki mikro	1,58	1,62	1,65	1,62	1,59	1,56	1,63	1,78	1,80

Źródło: opracowanie własne

Wykres 1. Wskaźnik bieżącej płynności w polskich przedsiębiorstwach przetwórstwa przemysłowego w przekroju na mikro, małe, średnie oraz duże podmioty gospodarcze

Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli 3

Wśród polskich przedsiębiorstw przetwórstwa przemysłowego wartości środkowych wskaźnika bieżącej płynności finansowej w poszczególnych grupach przedsiębiorstw w latach 2006 – 2011 były względnie stabilne. Największe zmiany można było zaobserwować wśród mikro przedsiębiorstw, gdzie wskaźnik płynności w roku 2008 osiągnął maksimum na poziomie 1,65, natomiast wartość minimalną 1,56 w 2011 roku. Lata 2012 – 2014 to okres systematycznego wzrostu wymienionego wskaźnika we wszystkich analizowanych grupach podmiotów gospodarczych.

Praktycznie w całym analizowanym okresie (za wyjątkiem roku 2014) najwyższy wskaźnik bieżącej płynności finansowej występował wśród badanych mikro przedsiębiorstw przetwórstwa przemysłowego. W roku 2014 mediana wymienionego wskaźnika wartość maksymalną osiągnęła w grupie małych przedsiębiorstw.

Z drugiej strony najniższymi wartościami mediany w większości analizowanych lat charakteryzowały się duże przedsiębiorstwa. Wyjątkiem były lata 2011 – 2012, kiedy to najniższymi wartościami środkowych charakteryzowały się średnie przedsiębiorstwa.

We wszystkich analizowanych grupach przedsiębiorstw wyznaczone wartości średnie dla wskaźników bieżącej płynności finansowej kształtowały się na znacząco wyższym poziomie od zaprezentowanych powyżej wartości środkowych. Największe rozbieżności są widoczne zwłaszcza w grupie mikro przedsiębiorstw gdzie wartość średnia dla wymienionego wskaźnika w latach 2012 – 2014 przekroczyła poziom 3,0. Powyższy fakt wskazuje na wzrost liczby przedsiębiorstw przetwórstwa przemysłowego,

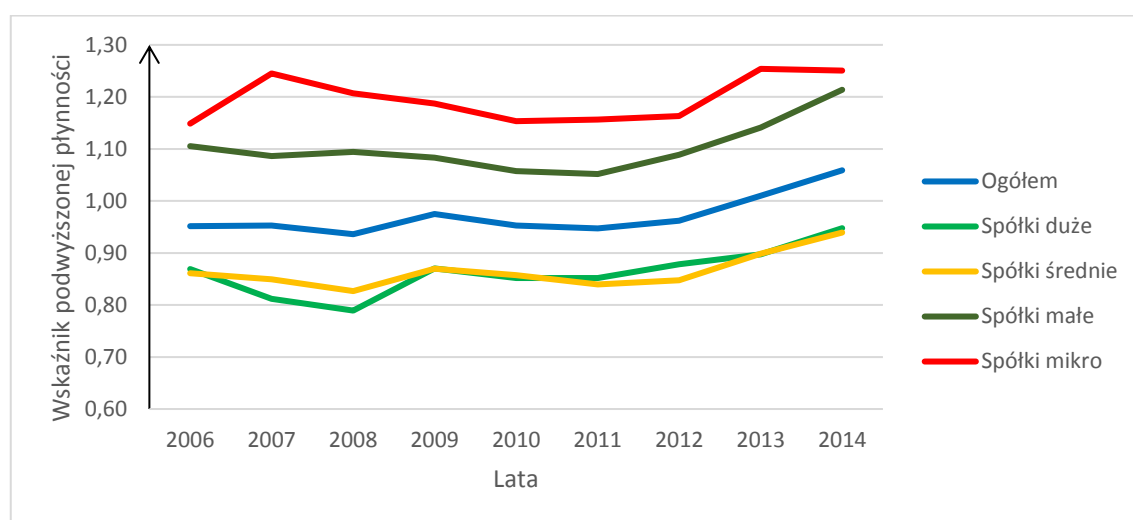
bez względu na ich wielkość, charakteryzujących się ponadnormatywnymi wartościami wskaźnika bieżącej płynności finansowej.

Powyższe obserwacje są zgodne z wynikami analiz T. Maślanki, przytoczonymi na wstępie poniższego artykułu, dotyczącymi kształtowania się wskaźników płynności finansowej wśród ogółu polskich przedsiębiorstw.

Tabela 4. Wskaźnik podwyższonej płynności w polskich przedsiębiorstwach przetwórstwa przemysłowego w przekroju na mikro, małe, średnie oraz duże podmioty gospodarcze

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ogółem	0,95	0,95	0,94	0,97	0,95	0,95	0,96	1,01	1,06
Spółki duże	0,87	0,81	0,79	0,87	0,85	0,85	0,88	0,90	0,95
Spółki średnie	0,86	0,85	0,83	0,87	0,86	0,84	0,85	0,90	0,94
Spółki małe	1,11	1,09	1,09	1,08	1,06	1,05	1,09	1,14	1,21
Spółki mikro	1,15	1,24	1,21	1,19	1,15	1,16	1,16	1,25	1,25

Źródło: opracowanie własne

Wykres 2. Wskaźnik podwyższonej płynności w polskich przedsiębiorstwach przetwórstwa przemysłowego w przekroju na mikro, małe, średnie oraz duże podmioty gospodarcze

Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli 4

Wskaźnik podwyższonej płynności finansowej we wszystkich analizowanych grupach polskich przedsiębiorstw przetwórstwa przemysłowego cechował się mniejszą zmiennością od prezentowanego wcześniej wskaźnika bieżącej płynności. Najwyższe wartości średnie wskaźnika podwyższonej płynności występują w grupie mikro przedsiębiorstw. Najniższe wartości w analizowanych latach występują w grupie badanych dużych przedsiębiorstw. Bardzo zbliżone wartości, w całym analizowanym okresie występują w grupie średnich podmiotów.

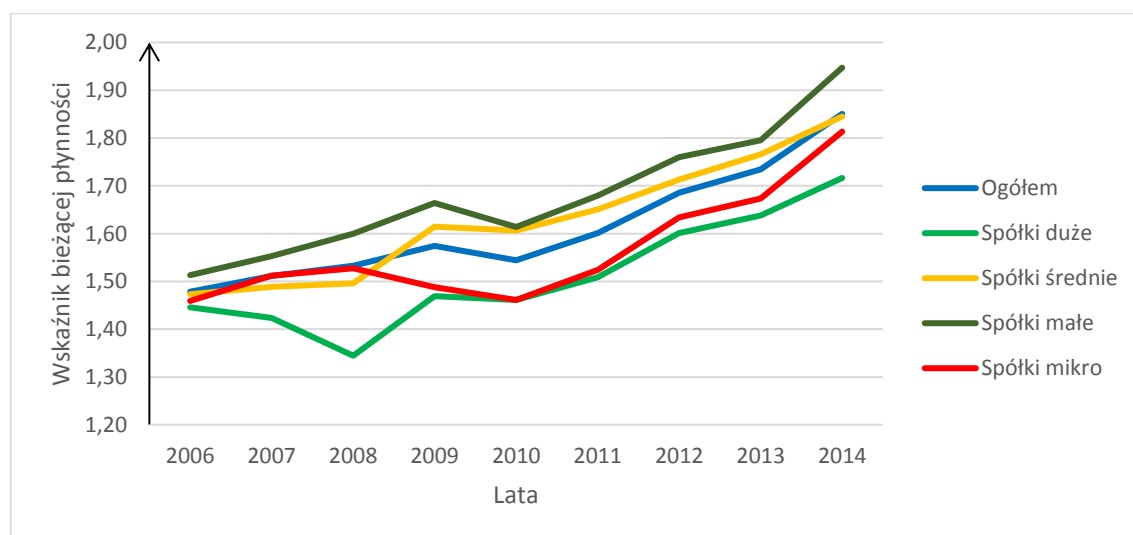
Wskaźniki płynności – czeskie przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego

Na kolejnych stronach publikacji (w tabelach 5 – 6 oraz na wykresach 3 – 4) przedstawiono kształtowanie się wskaźników bieżącej oraz podwyższonej płynności finansowej w czeskich przedsiębiorstwach przetwórstwa przemysłowego z uwzględnieniem ich podziału na mikro, małe, średnie oraz duże jednostki gospodarcze.

Tabela 5. Wskaźnik bieżącej płynności w czeskich przedsiębiorstwach przetwórstwa przemysłowego w przekroju na mikro, małe, średnie oraz duże podmioty gospodarcze

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ogółem	1,48	1,51	1,53	1,57	1,54	1,60	1,69	1,73	1,85
Spółki duże	1,45	1,42	1,34	1,47	1,46	1,51	1,60	1,64	1,72
Spółki średnie	1,47	1,49	1,50	1,61	1,61	1,65	1,71	1,77	1,85
Spółki małe	1,51	1,55	1,60	1,66	1,61	1,68	1,76	1,80	1,95
Spółki mikro	1,46	1,51	1,53	1,49	1,46	1,52	1,63	1,67	1,81

Źródło: opracowanie własne

Wykres 3. Wskaźnik bieżącej płynności w czeskich przedsiębiorstwach przetwórstwa przemysłowego w przekroju na mikro, małe, średnie oraz duże podmioty gospodarcze

Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli 5

Analizując wartości środkowe wskaźników bieżącej płynności w poszczególnych grupach badanych czeskich przedsiębiorstw przetwórstwa przemysłowego należy zauważyć, iż praktycznie w całym rozpatrywanym okresie wykazywały one wzrost (za wyjątkiem dużych przedsiębiorstw w latach 2007 – 2008 oraz wszystkich wyszczególnionych grup jednostek w roku 2010).

W porównaniu do polskich przedsiębiorstw przetwórstwa przemysłowego wartości środkowe wyznaczone dla analizowanych grup czeskich podmiotów gospodarczych w poszczególnych latach między sobą niewiele się różnią.

Najniższe wskaźniki płynności występują, podobnie jak wśród polskich przedsiębiorstw w grupie największych podmiotów gospodarczych (minimum w roku 2008 na poziomie 1,34; maksimum w roku 2014 wynoszące 1,72). Natomiast najwyższe wartości pojawiają się wśród małych czeskich przedsiębiorstw przetwórstwa przemysłowego (minimum w roku 2006 wynoszące 1,51; maksimum w roku 2014 na poziomie 1,95).

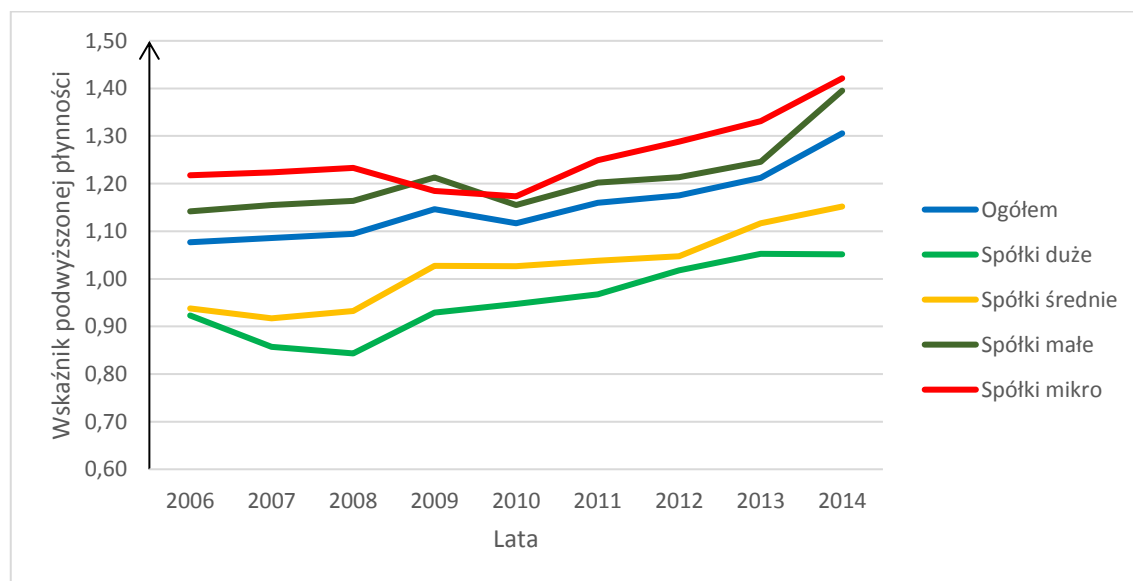
Zupełnie inaczej niż wśród polskich przedsiębiorstw zachowuje się grupa mikro podmiotów. Wśród czeskich jednostek, praktycznie w całym analizowanym okresie wartość środkowa wskaźnika bieżącej płynności finansowej była poniżej wartości mediany dla ogółu czeskich przedsiębiorstw przetwórstwa przemysłowego.

Wśród czeskich przedsiębiorstw, podobnie jak w przypadku polskich podmiotów, wartości średnie (bez względu na wielkość jednostki) w każdym z analizowanych lat są większe od wartości mediany. Zaobserwowane różnice, wraz z kolejnymi latami analizy, są coraz większe.

Tabela 6. Wskaźnik podwyższonej płynności w czeskich przedsiębiorstwach przetwórstwa przemysłowego w przekroju na mikro, małe, średnie oraz duże podmioty gospodarcze

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ogółem	1,08	1,09	1,09	1,15	1,12	1,16	1,18	1,21	1,31
Spółki duże	0,92	0,86	0,84	0,93	0,95	0,97	1,02	1,05	1,05
Spółki średnie	0,94	0,92	0,93	1,03	1,03	1,04	1,05	1,12	1,15
Spółki małe	1,14	1,16	1,16	1,21	1,16	1,20	1,21	1,25	1,40
Spółki mikro	1,22	1,22	1,23	1,18	1,17	1,25	1,29	1,33	1,42

Źródło: opracowanie własne

Wykres 4. Wskaźnik podwyższonej płynności w czeskich przedsiębiorstwach przetwórstwa przemysłowego w przekroju na mikro, małe, średnie oraz duże podmioty gospodarcze

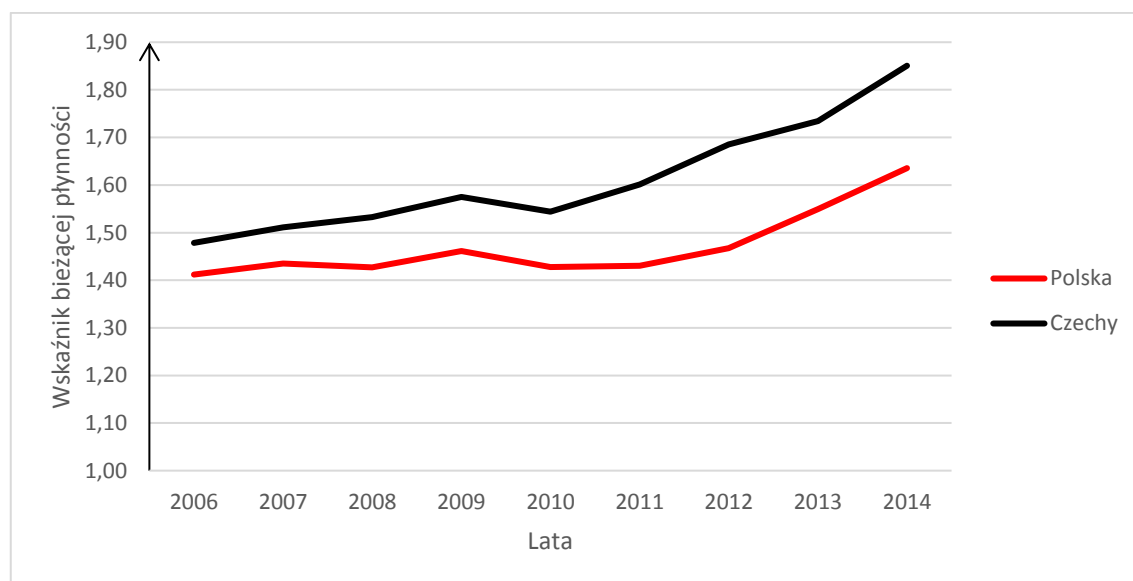
Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli 6

Wartości mediany dla wskaźnika podwyższonej płynności finansowej w poszczególnych grupach czeskich przedsiębiorstw wykazują nieznaczne wzrosty. Wartość środkowa wymienionego wskaźnika dla ogółu badanych przedsiębiorstw w 2006 roku wynosiła 1,08, natomiast w 2014 roku 1,31 (niewielki spadek miał miejsce jedynie w roku 2010). Wśród poszczególnych badanych grup przedsiębiorstw spadki wystąpiły w latach 2007 - 2008 wśród dużych oraz średnich jednostek oraz w 2010 roku wśród małych oraz mikro podmiotów gospodarczych.

W przypadku wskaźnika podwyższonej płynności finansowej najwyższe wartości wśród czeskich przedsiębiorstw przetwórstwa przemysłowego wystąpiły w grupie mikro jednostek (analogicznie jak w przypadku Polski), za wyjątkiem roku 2009. Najniższe wartości wskaźnika w całym analizowanym okresie można zaobserwować w grupie dużych podmiotów gospodarczych.

Porównanie wskaźników płynności w zależności od wielkości badanych przedsiębiorstw

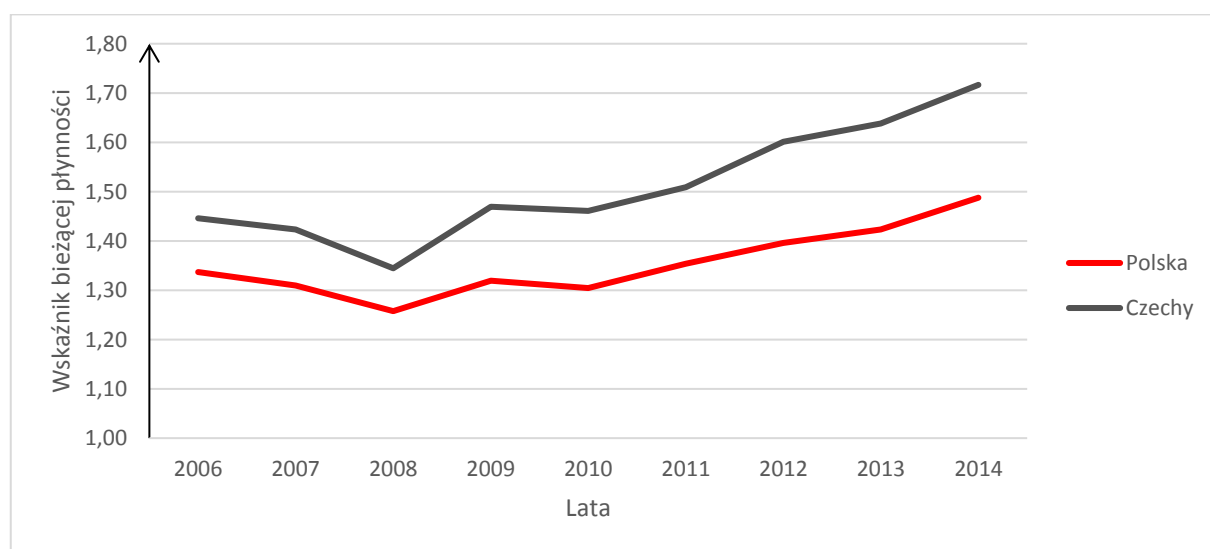
W kolejnej części artykułu dokonano porównania kształtowania się wskaźników płynności finansowej w Polsce oraz w Czechach w poszczególnych grupach przedsiębiorstw. Ze względu na objętość tekstu w formie graficznej (wykresy 5 – 9) zaprezentowano jedynie wskaźniki bieżącej płynności.

Wykres 5. Wskaźnik bieżącej płynności w przedsiębiorstwach przetwórstwa przemysłowego ogółem
Źródło: opracowanie własne na podstawie tabel 3 i 5

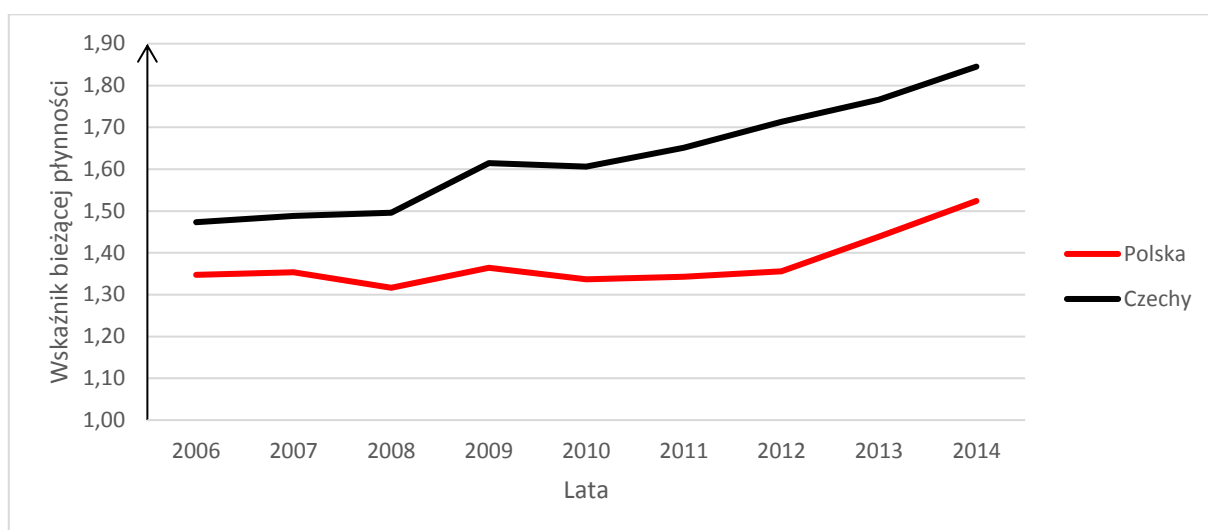
W całym analizowanym okresie wyznaczone wskaźniki płynności finansowej (zarówno bieżącej jak i podwyższonej) były o kilkanaście procent większe wśród ogółu czeskich przedsiębiorstw przetwórstwa przemysłowego. Ponadto w obu analizowanych krajach obserwowane lata to okres wzrostu wartości poszczególnych statystyk opisujących powyższe wskaźniki. Niewielkie spadki wystąpiły jedynie w roku 2008 w Polsce oraz w roku 2010 w obu porównywanych krajach.

Wartość minimalna mediany wskaźnika bieżącej płynności zarówno w Polsce jak i w Czechach wystąpiła w pierwszym analizowanym roku – odpowiednio było to 1,41 oraz 1,48. Maksimum dla mediany omawianego wskaźnika dla ogółu badanych przedsiębiorstw ma miejsce w roku 2014 i wyniosło odpowiednio 1,64 oraz 1,85. W przypadku obu krajów, jak już wspomniano wcześniej, wartości średnie w analizowanych latach kształtowały się na wyższym poziomie od wartości środkowej. W Czechach wartość średnia wskaźnika bieżącej płynności finansowej wśród ogółu rozpatrywanych przedsiębiorstw była powyżej 2,0 (w roku 2014 osiągnęła wartość 2,78).

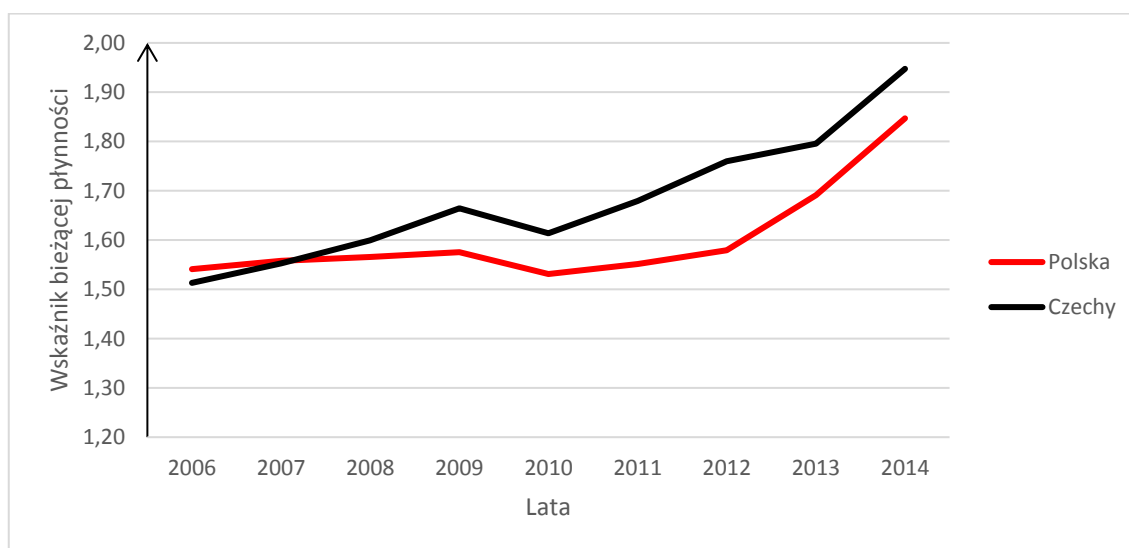
Wykres 6. Wskaźnik bieżącej płynności w dużych przedsiębiorstwach przetwórstwa przemysłowego
Źródło: opracowanie własne na podstawie tabel 3 i 5

W obu analizowanych krajach, badane duże podmioty gospodarcze, cechowały się najniższymi wartościami wskaźników płynności finansowej (odnosząc się zarówno do wartości średniej, mediany jak i poszczególnych decyli). W obu przypadkach wartość minimalna mediany wskaźnika wystąpiła w roku 2008 i wyniosła 1,26 w Polsce oraz 1,34 w Czechach. Wartość maksymalna, podobnie jak wśród ogółu badanych przedsiębiorstw, wystąpiła w roku 2014 i wyniosła odpowiednio 1,49 oraz 1,72.

Wykres 7. Wskaźnik bieżącej płynności w średnich przedsiębiorstwach przetwórstwa przemysłowego
Źródło: opracowanie własne na podstawie tabel 3 i 5

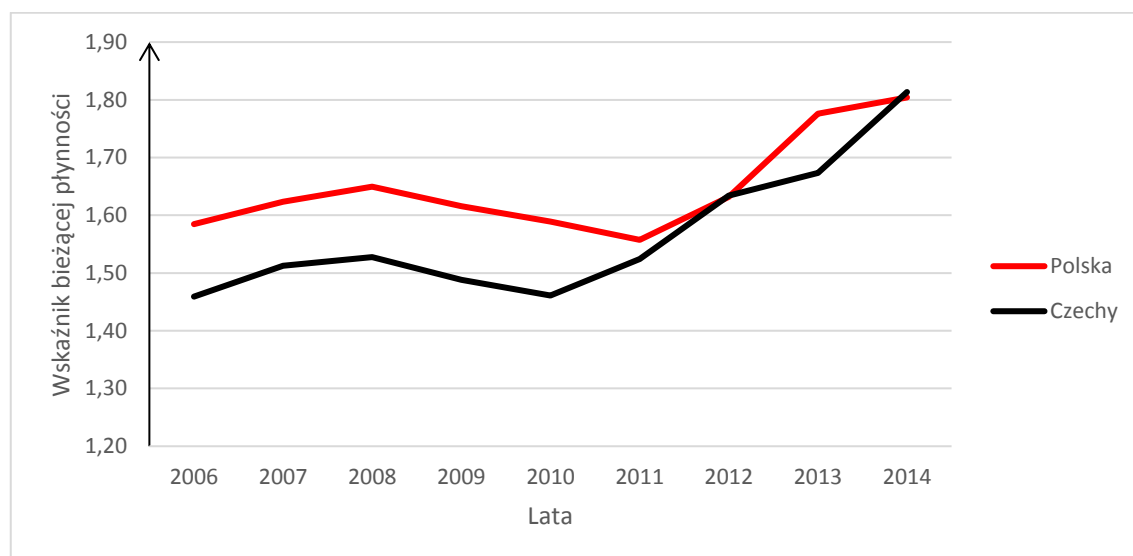
Analizowane średnie czeskie przedsiębiorstwa, podobnie jak spółki duże, w całym rozważanym okresie cechowały się wyższymi wskaźnikami płynności finansowej od analogicznych polskich podmiotów. W grupie czeskich średnich przedsiębiorstw mediana wskaźnika bieżącej płynności najniższy poziom wykazuje w roku 2006 i wynosi 1,47, natomiast wartość maksymalną osiąga w ostatnim analizowanym roku i wynosi 1,85. W przypadku Polski minimum miało miejsce w roku 2008 (1,32), natomiast maksimum, analogicznie w roku 2014 (1,52).

Wykres 8. Wskaźnik bieżącej płynności w małych przedsiębiorstwach przetwórstwa przemysłowego
Źródło: opracowanie własne na podstawie tabel 3 i 5

Analizowane małe czeskie przedsiębiorstwa, podobnie jak spółki duże, w rozważanym okresie cechowały się wyższymi wskaźnikami płynności finansowej od analogicznych polskich przedsiębiorstw. Jednak różnice pomiędzy obu krajami są mniejsze niż w przypadku przedsiębiorstw dużych oraz średnich (wręcz w dwóch pierwszych analizowanych latach nieznacznie większe wartości wystąpiły wśród polskich podmiotów reprezentujących przetwórstwo przemysłowe).

W grupie czeskich małych przedsiębiorstw mediana wskaźnika bieżącej płynności najniższy poziom wykazuje w roku 2006 i wynosi 1,51, natomiast wartość maksymalną osiąga w ostatnim analizowanym roku i wynosi 1,95. W przypadku Polski minimum miało miejsce w roku 2010 (1,53), natomiast maksimum, analogicznie jak wśród czeskich jednostek w roku 2014 (1,85).

Wykres 9. Wskaźnik bieżącej płynności w mikro przedsiębiorstwach przetwórstwa przemysłowego
Źródło: opracowanie własne na podstawie tabel 3 i 5

Mikro przedsiębiorstwa w analizowanych krajach zachowują się inaczej od pozostałych analizowanych grup podmiotów gospodarczych (to jest małych, średnich oraz dużych jednostek). W przypadku tej grupy przedsiębiorstw – polskie mikro jednostki charakteryzują się wyższymi wskaźnikami bieżącej płynności od analogicznych czeskich spółek (za wyjątkiem ostatniego roku analizy).

W grupie czeskich mikro przedsiębiorstw mediana wskaźnika bieżącej płynności najniższy poziom wykazuje w latach 2006 i 2010 (1,46), natomiast wartość maksymalną osiąga w ostatnim analizowanym roku i wynosi 1,81. W przypadku Polski minimum

miało miejsce w roku 2011 (1,56), natomiast maksimum, analogicznie jak wśród czeskich jednostek w roku 2014 (1,80).

Podsumowanie

Podsumowując zaprezentowane rozważania zwrócić należy uwagę na następujące fakty:

- Analizowane wskaźniki bieżącej oraz podwyższonej płynności finansowej w latach 2006 – 2014 w Polsce oraz w Czechach we wszystkich badanych grupach przedsiębiorstw sukcesywnie rosły. Najmniejsze wzrosty (zwłaszcza w przypadku Polski) miały miejsce wśród dużych przedsiębiorstw przetwórstwa przemysłowego. Wartości średnie omawianych wskaźników cechowały się znacznie większą zmiennością od wartości środkowych we wszystkich grupach przedsiębiorstw.
- Najniższe wartości obu omawianych wskaźników w analizowanych latach, zarówno w Polsce jak i Czechach występują wśród dużych podmiotów gospodarczych.
- Polskie mikro przedsiębiorstwa charakteryzują się wyższymi wskaźnikami płynności w porównaniu do małych, średnich oraz dużych polskich jednostek. W Czechach najwyższe wskaźniki płynności występują wśród małych przedsiębiorstw (w grupie mikro podmiotów wymienione wskaźniki osiągają wartości poniżej średniej).
- Lata kryzysu gospodarki światowej, który miał miejsce po roku 2008 nie znajdują odzwierciedlenia w analizowanych statycznych wskaźnikach płynności finansowej.

Bibliografia

Grabiński K. [2013], *Ocena sytuacji finansowej jednostek gospodarczych w ujęciu międzynarodowym*, [w:] K. Grabiński, M. Kędzior, J. Krasodomska, *Globalne uwarunkowania rachunkowości. Systemy. Procesy. Zmiany*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa, s. 287-318

Grabiński K., Kędzior M. [2007], *Wpływ zastosowania Międzynarodowych Standardów Rachunkowości na wartość analityczną sprawozdań finansowych spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie*, [w:] W. Gabrusewicz (red.), *Rachunkowość w teorii i praktyce*, Akademia Ekonomiczna w Poznaniu, Poznań, s. 99–116

Jonas K. [2016], *Integracja procesu ustalania, badania i analizy wyniku finansowego w zakładach ubezpieczeń*, [w:] B. Micherda, K. Stępień (red.), *Integracja sposobu sporządzania, analizy i badania sprawozdania finansowego*, Difin, Warszawa 2016, s. 140 – 157

- Łach K. [2016], *Sources of Financing Micro-enterprises in Poland During the Crisis*, [w:] J. Kaczmarek, K. Żmija (red.) *Expectations and Challenges of Modern Economy and Enterprises : Problems, Concepts, Activities*, Foundation of the Cracow University of Economics, Cracow, s. 125-141
- Maślanka T. [2015], *Analiza płynności sektora przedsiębiorstw w Polsce w latach kryzysu* [w:] Z. Dresler, J. Wyrobek (red.), *Kondycja ekonomiczna przedsiębiorstw w Polsce w latach kryzysu*, Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego, Kraków, s. 82 – 159
- Maślanka T. [2014], *Płynność finansowa a rentowność przedsiębiorstw*, [w:] Z. Dresler (red.) *Rentowność przedsiębiorstw w Polsce*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków, s. 223 – 256
- Maślanka T. [2016], *Płynność finansowa sektora przedsiębiorstw w Polsce w podziale na mikro, małe, średnie oraz duże podmioty gospodarcze*, [w:] Z. Dresler (red.) *Sytuacja finansowa przedsiębiorstw w okresie kryzysu. Badania empiryczne w przekroju wielkości przedsiębiorstw*, Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego, Kraków
- Michalski G. [2005], *Płynność finansowa w małych i średnich przedsiębiorstwach*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- Stępień K., Kasperowicz-Stępień A. [2007], *Analiza finansowa jako narzędzie wykorzystywane do badania sytuacji finansowej jednostki gospodarczej*, Zeszyty Naukowe Akademii Ekonomicznej w Krakowie, nr 750, Kraków, s. 167-184
- Stępień K. [2008], *Rentowność a wypłacalność przedsiębiorstw*, Difin, Warszawa
- Zawadzka D. [2009], *Empiryczna ocena płynności finansowej w mikro i małych przedsiębiorstwach – ujęcie porównawcze*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego Nr 540, Ekonomiczne Problemy Usług Nr 34, Rok 2009, s. 603 – 610

dr Tomasz Maślanka
Katedra Finansów Przedsiębiorstw UEK Kraków

mgr Iwona Mazur-Maślanka
Katedra Rachunkowości Finansowej UEK Kraków

Porównanie wskaźników płynności polskich oraz czeskich przedsiębiorstw przetwórstwa przemysłowego w podziale na mikro, małe, średnie oraz duże podmioty gospodarcze

Streszczenie

W przedstawionej publikacji zaprezentowano kształtowanie się wskaźników płynności finansowej (bieżącej oraz podwyższonej) w polskich oraz czeskich przedsiębiorstwach przetwórstwa przemysłowego dokonując ich podziału na mikro, małe, średnie oraz duże podmioty gospodarcze. Analizy zostały sporządzone w oparciu o dane finansowe przedsiębiorstw zaczerpnięte z bazy danych *Amadeus* za lata 2006 – 2014.

We wszystkich omawianych grupach przedsiębiorstw w obu badanych krajach w analizowanych latach zaobserwowano sukcesywny wzrost badanych wskaźników płynności finansowej. Wartości średnie omawianych wskaźników cechowały się znacznie większą zmiennością od wartości środkowych we wszystkich grupach przedsiębiorstw.

Najniższe wartości obu omawianych wskaźników w analizowanych latach, zarówno w Polsce jak i Czechach występują wśród dużych podmiotów gospodarczych.

Słowa kluczowe

wskaźnik bieżącej płynności finansowej, polskie i czeskie przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego, mikro, małe, średnie oraz duże podmioty gospodarcze

The comparison of financial liquidity ratios in Polish and Czech industrial processing sector for micro, small, medium and large business entities

Abstract

The publication presents the development of financial liquidity ratios (current and increased) in Polish and Czech industrial processing sector for micro, small, medium and large business entities. The analyzes were based on the financial data of the companies taken from the *Amadeus* database for the years 2006 - 2014.

In all the analyzed groups of enterprises, in both analyzed countries, increase of liquidity ratios were observed in the analyzed years. The mean values of the indicators were significantly more volatile than the median among all groups of companies.

The lowest values of both discussed indicators in the analyzed years, both in Poland and in the Czech Republic, are among the large economic entities.

Keywords

indicator of current financial liquidity, Polish and Czech entities from industrial processing sector, micro, small, medium and large business entities